

KOMITE ZKS
RAZPRAVLJAL

O težavah nekaterih kolektivov

Komite OK ZKS je na svoji zadnji seji obravnaval posamezne delovne organizacije, ki se v zadnjem obdobju srečujejo s takšnimi ali drugačnimi težavami. Te težave so celo zelo različne, vendar jim je skupno to, da se v kolektivih ne odvija njihovo razreševanje tako kot bi bilo treba! Komite je obravnaval stanje v delovnih organizacijah: Utensilia, IGO, Žičnica, Gostinsko podjetje Vič in ljubljansko TOZD mariborske Surovine. Vsem kolektivom je komite tudi nakazal rešitve oziroma nadaljnje korake pri razreševanju danega položaja, marsikje so se namreč tudi že lotili reševanja problemov in je obravnava na komiteju bila le spodbuda k nadaljnjim akcijam.

Združitev z Avtomontažo

V Utensilii je pravobranilec samoupravljanja že v začetku leta ugotovil nekatere slabosti in nanje tudi opozoril. Kolektiv je deloval brez vseh potrebnih samoupravnih aktov in tudi obstoječi niso bili povsem v skladu z zahtevami. Napeti odnosi v kolektivu so pripeljali tudi do tega, da je direktor podal ostavko in imenovan je bil vršilec dolžnosti. V Utensilii so po razpravi ugotovili, da je rešitev za kolektiv v združevanju z Avtomontažo. Izdelkov, ki jih je Utensilia proizvajala v preteklosti z velikim uspehom, danes skoraj nihče več ne kupuje, saj lesenih čolničkov – utensilij, v tekstilni industriji več ne potrebujejo. Nova tehnologija je dala nove stroje in zanje Utensilii izdelki niso več potrebni. Kolektiv je tako žrtev tehničnega napredka, kateremu niso sledili. Tako že dolgo ugotavljajo, da morajo poiskati nov proizvodni program, vendar je vse ostalo pri razmišljanjih. Položaj se je zato vedno bolj zaostroval in dolgotrajna so bila tudi razmišljanja o združitvi.

Potem, ko so se vendarle trdno odločili in je kolektiv dobil določeno vizijo bodočnosti, pa so se začele razmere nasploh izboljševati: tako odnosi kot to, da se je dvignila produktivnost in stoji kolektiv sedaj ekonomsko precej bolje. Pri rokovniku o združevanju malce kasnije (teden dni,) vendar to ni pomembno, saj se zadeve premikajo. Utensilia bo imela v Avtomontaži kot celota status temeljne organizacije združenega dela. V novi delovni organizaciji bo imela v Avtomontaži kot celota status temeljne organizacije združenega dela. V novi delovni organizaciji bo imela Utensilia dopolnjen in spremenjen program.

Osnutek aktov o združitvi je delavski svet sprejel in dal v javno razpravo. V tej razpravi se morajo posebej angažirati komunisti. Vsak delavec mora namreč natančno vedeti, kaj se odloča, tako da bo rezultat glasovanja resnično rezultat volje delavcev.

V IGU komunisti premalo učinkoviti

Industrija gostinske opreme IGO je že dolgo predmet obravnave različnih forumov v občini. Odnosi v IGO se prej kot urejeni. Na komiteju so obravnavali IGO zaradi prekinitve dela (ene mnogih v njihovi zgodovini) in splošne situacije, ki ni zadovoljiva. V kolektivu je marsikaj neurejeno. Očitno se v tej delovni organizaciji lomita obrtni in industrijski princip proizvodnje. Norme so sedaj končno vsaj v delu proizvodnje malce realnejše, saj so bile pred časom povsem nesprejemljive. Delavci so jih presegali po 200, 300 ali več odstotkov. Vsako spremembo norm pa so seveda odklanjali. Normativi za delo pa so tudi še sedaj neurejeni. Norme niso realne in to

je očitno. Zelo težko pa jih je določiti pri izdelkih, kjer je potreben še obrtniški način izdelave. Tam so očitno še vedno preohlapne in različna obremenjenost delavcev – povzročajo napetosti v medsebojnih odnosih. Delovna organizacija stoji poslovno dobro zaradi položaja na trgu, kjer manjka njihovih izdelkov in je torej lahko dobro gospodariti. V zaostrenih pogojih gospodarjenja in ob močni konkurenci pa bi bilo verjetno precej drugače. V IGU pri zaposlenih tudi ni opaziti zadovoljivega odnosa do kolektivne lastnine, zato morajo že danes razmišljati tudi o možnostih, da se tržna konjunktura spremeni, da v pogojih konkurence, s sedanjim načinom dela ne bodo vzdržali! Sindikalno volilno konferenco bodo morali v IGU temeljito pripraviti in komunisti se bodo morali bolj angažirati, saj so sedaj še vedno premalo prisotni in predvsem premalo učinkoviti.

Nelikvidnost teži Žičnico

Delovna organizacija Žičnica je kot celota v težavah. Žičnico so kljub članstvu v ogromni SOZD Slovenijales mučili kadrovske problemi, predvsem jim je manjkalo planerjev analitikov in kalkulantov. Žičnica je v težavah zaradi nelikvidnosti, saj ji kupci dolgujejo ogromno, vendar ne plačajo in to pomeni izpad dohodka. Nekaj je v Žičnici tudi izgube. Sedaj so v tej delovni organizaciji rešili kadrovske probleme in je torej le vprašanje časa, kdaj bodo »splavali«. Seveda je veliko odvisno od prizadevanj samega kolektiva. Žičnica ima težave tudi zaradi svojega programa. Izdeluje stroje za obdelavo lesa, ki jih potrebuje pohištvna industrija. Slednja hoče nabavljati te stroje po cenah izpred nekaj let, kar za žičnico seveda ni sprejemljivo. Tu se porajajo problemi. Tako opuščajo proizvodnjo posameznih izdelkov, katere potem

uvažajo drugi po isti ali celo višji ceni kot bi jih lahko naredili v Žičnici, seveda pa po precej višji kot bi bili kupci pripravljeni plačati zanje.

Precej krivde pa so nosile tudi plansko-analitiško-kalkulantske službe, ker niso ustrezno opravljale svojega dela.

Neurejeni odnosi v Gostinskem podjetju Vič

Gostinsko podjetje Vič je postalo predmet obravnave članov komiteja zaradi pritožbah delavcev na notranje odnose. Delavci so v pritožbah menili, da so samoupravni odnosi v kolektivu neurejeni. Komite je zato sklenil preučiti pritožbe in ugotoviti kakšen je položaj. V Gostinskem podjetju Vič bo posebna komisija skušala raziskati pritožbe in navedbe v njih, ter o tem poročala občinskemu komiteju. V razpravi je bilo tudi ugotovljeno, da bi bil lahko družbenoekonomski položaj tega gostinskega podjetja precej boljši predvsem glede na možnosti, ki jih ima.

Nezadovoljstvo v TOZD Surovina

Na rezmere v ljubljanski TOZD mariborske Surovine so delavci že večkrat opozarjali. Nezadovoljstvo med delom kolektiva je prisotno že dalj časa in sodu je izšlo dno kritično pismo, ki so ga naslovili nekateri člani kolektiva na družbenopolitične forume. Pismo je očitalo premajhno angažiranost osnovni organizaciji ZK in marsikaj tudi direktorju. O vsemu temu je naredila posebno poročilo delovna skupina, ki bo obiskala kolektiv. V kolektivu so slabi odnosi, so ugotovili člani komiteja, zato je potrebno stanje urediti. Družbenoekonomski položaj temeljne organizacije pa je zelo dober, in med sedmimi TOZD, ki sestavljajo ljubljansko Surovino celo najboljši.

»Kolektivi, ki smo jih obravnavali, so zbudili našo pozornost zaradi različnih težav, s katerimi se srečujejo in naša naloga je pomagati jim pri razreševanju položaja in konfliktnih situacij, v katerih so se znašli. Računamo, da bo v vseh primerih izvzemši IGO, položaj ponovno pretresel in ocenil premike v obravnavanih kolektivih,« pravi izvršni sekretar v komiteju OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik, FRANCI ZALAR.

MILOVAN DIMITRIČ

IZ BELEŽNICE NAŠEGA DELEGATA

Primestni promet v Ljubljani

»Temeljna skupnost za železniški in luški promet prometnega središča Ljubljane«, kamor delegira tudi naša občina svojega delegata, je nedavno, v okviru prizadevanja za ekonomično usklajevanje železniškega prometa s cestnim, obravnavala problematiko primestnega prometa v Ljubljani. Primestni promet tvorijo vsa vozila, ki prevažajo potnike, predvsem delavce iz okolice mesta na delo in nazaj na domove. Pri usklajeva-

nju primestnega prometa je torej potrebno upoštevati vsa transportna sredstva, ki jih občani uporabljajo, to je vlake, avtobuse in osebne avtomobile.

Sedanje stanje je naslednje:

– Vlaki v sedanjem primestnem prometu niso pogosti in tudi njihova zasedenost ni zadovoljiva. So najhitrejša prevozna sredstva do središča mesta, ker niso odvisni od cestnih zastojev.

– Avtobusi so pogostejši, a pogostoma prenatrpani, v primerjavi z vlaki potrebujejo dalj časa do mestnega središča.

– Osebni avtomobili, s katerimi se potnik pripelje prav do cilja, so najmanj zasedeni. Prevoz s njimi je najdražji in so v prometu največji onesnaževalci zraka.

Obravnavali smo osnovno vprašanje, kako železniški promet kar najbolje vključiti v primestni promet, da bi kar najbolje rešili problem občanov, ki se vozijo na delo v mesto ali v okolico mesta. Predvideno je večje število lokalnih vlakov v času prometnih konic, pa ponovna uvedba potniškega prometa na kočevski progi. Načrtuje se izgradnja postajališč za lokalne in delavske vlake. Nova postajališča bi bila npr. ob novem podvozu Evjavčeve ceste ter na Viču v bližini gimnazije. Nadaljnja nova postajališča za vlake se načrtujejo na podlagi prometne študije in znanih potreb občanov. Zato pričakujemo, da bodo zainteresirane krajevne skupnosti poslale izpolnjeni vprašalnik, da bi zajeli in upoštevali čimveč konkretnih potreb občanov in s tem kar najbolje pripravili prometno študijo primestnega prometa za področje občine Ljubljana Vič-Rudnik. Gre za konkretne in argumentirane predloge.

Upoštevati je treba, da tu ne gre za alternativo ali avtobusni ali železniški promet, temveč za smiselno, to je ekonomično povezavo obojega. V kolikor se poveča število železniških postajališč v okolici mesta, bi se lahko uvedle nove avtobusne proge, ki bi povezovale ta postajališča s kraji in naselji, ki avtobusnih zvez še nimajo, ali pa obstoječa ni zadovoljiva. Promet bi potekal nekako sledeče: od naselja do železniškega postajališča z avtobusom, dalje z vlakom do središča mesta ali poljubnega izstopnega postajališča ter nato po želji prestop na

avtobus mestnega prometa. Dan je bil predlog, da bi za vse proge, tako avtobusne in železniške, veljala ena mesečna vozovnica za vsa prevozna sredstva. S tem potnik na enem potovanju ne bi plačeval vožnje dvakrat ali trikrat, temveč le enkrat.

Razumljivo je, da železniški prevoz v primestnem prometu ne bo mogel v vseh primerih zamenjati vseh avtobusnih prog, ki vodijo do središča mesta, obetamo pa si lahko hitrejši in ekonomičen prevoz do delovnega mesta za marsikatero občana. Sicer pa zamisel o taki ureditvi primestnega prometa z vključitvijo železniškega prometa ni nova, vendar pa je v zadnjem času vedno bolj aktualna. Če govorimo sedaj o prenatrpanosti cest v času prometnih konic, o prometnem infarktu, o kulturnem in čimkrajšem prevozu na delo ter o onesnaževanju zraka, je sedaj še čas da nekaj ukrenemo ter vključimo na primeren način možnosti, ki nam jih nudi železniški promet v primestnem prometu z uvedbo novih prog, z izgradnjo novih postajališč ter z uvedbo novih vlakov na teh progah. Da pa bi zastavljeno nalogo kar najbolje rešili, pa je potrebno sodelovanje občanov preko svojih krajevnih skupnosti, ki bi predloge primestnega prometa zbrale ter argumentirale. Vsi taki predlogi bodo upoštevani pri izdelavi načrta za ureditev primestnega prometa, realizacijo teh načrtov pa lahko pričakujemo že čez nekaj let, saj naraščanje cestnega prometa in s tem prenatrpanost cest, izvedbo načrtov za ureditev prometa še kako narekuje. Ne gre več za vprašanje, ali investirati in urediti primestni promet, temveč kako ga najbolje urediti!

ing. MARIJAN ŽIGON
delegat občine Ljubljana
Vič-Rudnik

